

СІЧОВИЙ СІТЧ

CALL

УСЕ ДЛЯ УКРАЇНИ
А УКРАЇНА ПОНДУ УСЕ!

Ukrainian-American Monthly
ОРГАН ОРГАНІЗАЦІЇ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ В АМЕРИЦІ

LOYALTY TO AMERICA
DEVOTION TO UKRAINE!

Vol. III.

New York, N. Y., April, 1938

No. 4.

За Українську Національну Політику! Власними Силами Будуймо Рідну Школу!

Від Редакції Ми одержали вістку від нашого приятеля з Європи, що в кінці квітня цього року завітає до Сполучених Держав Америки відомий соціолог і націолог, професор Українського Технічно-Господарського Інституту в Подебрадах (Чехословаччина), Голова Товариства Прихильників Української Господарської Академії, яке матеріально підтримує цей Інститут, проф. О. Бочковський. Метою його подорожі є ознайомлення українського суспільства за океаном з практикою Технічно-Господарського Інституту, нашої національної Високої Школи, а водночас набуття матеріальних засобів для підтримки цієї нашої високої школи на шляху її праці й розвитку. З нагоди цього подаємо до відома нашого суспільства за океаном інформації про цю школу й її чинність.

С. Фік

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

В 1922 р. 16. травня за матеріальною допомогою чеських урядових чинників з ініціативи Українського Громадського Комітету в Чехословаччині (на чолі якої стояв Микита Шаповал) була заснована як висока школа взірця Політехніки — Українська Господарська Академія з осідком в Подебрадах, серці Чехословаччини. Скупчивши коло себе важливе число українських наукових сил і фахівців, Українська Господарська Академія незаперечно відігравала в українському культурному житті величезну позитивну роль, яка буде занесена на сторінки історії української культури. За час своєї чинності, — від 1922. р. до кінця 1932. року, — себто до часу виникнення Українського Технічно-Господарського Інституту, як спадкоємця її, Українська Господарська Академія винустила з-під свого даху понад 600 інженерів різних фахів: економістів, кооператорів, статистиків, банківців, промисловців, освічених працівників в ділянках самоуправи, агрономів, лісівників, хеміків (різних спеціалізацій), гідротехніків, землемірювачів, будівничих і т. д. Багато з них інженерів повернулося на рідні землі, де зараз займають поважні місця. Так саме її з тих, що залишилися на еміграції, значна частина з них, не дивлячись на дуже неприятливі умови щодо влаштування, все своїм знанням зуміли конкурувати з місцевими фахівцями й теж повлаштовувалися, як не всі, то певна кількість, по своїх фахах.

Перед Українською Господарською Академією були перспективи, що пощастило її зберегти до часу, коли можна буде її перевести на рідні землі. Та в 1929 політична конюнтура в Чехословаччині змінилася не на користь української справи й Український Господарський Академії було відмовлено в дозволі далі переводити впіс студентів. Довелося поволі її ліквідувати...

Перед випуском останнього прийому студентів повстало питання, яким чином зберегти чинною Академією наколи й не такому вигляді, як зараз, то все ж, щоб вона могла продовжувати свою працю в поширенню й піднесення технічної освіти? Ось тоді з ініціативи декількох людей виникла думка заснувати Український Технічно-Господарський Інститут, основу для майбутньої Національної Політехніки. До вибору позаочної системи навчання спричинилися в першу чергу матеріальні труднощі, але головне промовляло за цю систему те, що вона улегнула користання цією школою незаможним верствам українського суспільства як на рідних землях, так і на еміграції взагалі, де б вона не перебувала, як також давало можливість набути чи поглибити свої знання тій частині українського суспільства, що привязана є до праці й з неї живе.

Матеріальну базу, — на перший час для заснування, а в дальному сталого поширення чинності Інституту, ініціатори його розкладали на українське суспільство за гаслом “**власними національними силами й коштами будувати Національну Політехніку**”. Для цього було закладено Товариство Прихильників Української Господарської Академії, яке має на меті цей Інститут в сприятливий момент перенести на рідну землю, відновивши знову під Господарською Академією її традиції. До того часу це товариство взяло на себе матеріальну підтримку Українського Технічно-Господарського Інституту: сподкоємця Української Господарської Академії, а в майбутньому ту основу, на якій буде покликана до життя Українська Господарська Академія.

Треба з приемністю сконстатувати, що українське суспільство, хоч і не в значній кількості, а все ж зрозуміло нагу такої школи й широ відгукнулося на заклик Т-ва вступати в члени Т-ва й матеріально підтримати цю ідею. Особливо відгукнулася еміграція яка, сама перебува-

ючи в тяжких матеріальних умовах, щедро несла цеглини на будову цієї школи. На жаль, українські землі, хоч і визнали конечну потребу в існуванні такої школи, проте більше виявили, так би мовити, моральної підтримки, аніж матеріальної...

Хоч як щедро підтримало українське суспільство, головно еміграція, цю школу, але на початку тих зібралих коштів було замало, щоб належно широко розвинути чинність Українського Технічно-Господарського Інституту. Довелося намічений широкий план поширення Інституту звузити до матеріальних можливостей і вде в дальшому поволі з великою жертвеністю лекторського персоналу, який віддав безкоштовно свою працю Інституту, обмежившись невеликою допомогою, що персонально, як наукові працівники діставали від чеського уряду. Так само й адміністративний апарат віддав усі свої сили на розбудову дорогої їм школи, обмежуючись дуже мізерною оплатою своєї праці. Всі вони були свідомі взятого на себе обов'язку й конечності за всяку ціну зміцнювати ґрунт під будовою власної національної високої технічно-господарської школи, що живе вже не на ласці чужинця, хочби як він прихильно ставився до нас, а на міцних основах, які створені власними українськими силами — матеріальною допомогою українського народу. І не дивлячись на злідні, щиро й з запалом віддавали свої сили тій школі.

І їх праця, як і жертви українського суспільства, намарно не пішли... Сьогодня Український Технічно-Господарський Інститут обернувся в місце фортецю української культури, фортецю, який не страшні жадні ворожі українським змаганням за ліпше майбутнє чинники. Бояз школа утримується **власними національними коштами і доля її існування залежить від волі власного народу його жертвенности.**

За 5 років свого існування при всіх несприятливих умовах, а особливо коли взяти на увагу, що Інститут цілий час не розпоряджав відповідними матеріальними засобами, які б дали йому в повній перевести в життя намічений план, все ж він зробив дуже багато. Насьогодні в цьому функціонує високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ з двома підвідділами — банково-промисловим і кооперативним, Висока Школа Політичних Наук, Високі Курси Громадської Агрономії: Тех-

нікум сільсько-господарської промисловості, вищі курси Українознавства, однорічні ручні Бухгалтерії, які намічається поширити на дворічні й тим дати студіючим ці курси, бути ознайомленими з бухгалтерською працею в усіх ділянках господарського життя. Інститут звернув увагу й на конечну потребу дати українському суспільству опанувати світові мови й для того відкрив курси англійської, французької й німецької мов. Намічалося відкрити курси й інших деяких чужих мов, щоб тим дати українському суспільству можливість ознайомлюватися з добутками чужих культур не за допомогою перекладів в чужих мовах та особливо в мовах сьогоднішніх володарів українських земель, а безпосередньо в оригіналах. На жаль, брак відповідних коштів перешкодив здійсненню цього й ця справа поки що залишається в проекті. Для окремих спеціалізацій для поширення своїх знань УТГІ відкрив коротко-термінові курси Пасічництва загального, Американського промислового Пасічництва, Садівництва, Консервації та технічного перероблення садовини й городини, Оброблення Шкіри, Практичного Міловарства, Радіотехніки, Практичної Фотографії, Теореї Музик, Присуплено до відкриття курсів журналістики, а крім того намічено ще дуже багато курсів, відкриття яких відкладається до часу, коли Товариство Прихильників Української Господарської Академії зможе відповідні й висоті субсидіювати Інститут.

Насьогодні Інститут обслуговує понад 900 студіючих, з яких деякі студіюють дві й більше ділянки в УТГІ, через те число вписів є значно більше. Деякі вже успішно покінчили свої студії й працюють по набутому фаху. Щодо походження, то найбільше студіючих є з західних українських земель (85.8%), з східніх — 11.2% і народжених поза українськими землями лише 3%. З народжених на західних українських землях лише 78% перебуває тепер на рідних землях, а решта на еміграції. Таким чином української еміграції серед студіючих в УТГІ є 24% цілого числа студіючих. Щодо вікового складу студентства, то найбільшою групою є студентство віком 21—25 років (34.2%), за нею група 26—30 років (21.5%). Отже студентство віком 21—30 років складає більше половини цілого числа

(Продовження на 8 сторінці)

ВЖЕ НЕДОВГО

(Продовження)

Свою "революційну" працю Сеник по обняттю диктатури в ОУН, як і треба було сподіватися, інтенсифікацією збірок "на національну революційну працю" (не надармо ж його в організації називали "фінансовий геній", а дехто щиріше — "фінансовий спекулянт"!). Зараз же відіхав за океан, а для підсили собі захопив ген. Курмановича... Але який не спец в таких справах Сеник та його несподівано для нього зустріла невдача. Тай невидно.., бо одержати тяжко запрацьованій гріш від патріотичного українського емігранта, то треба не словами, а ділами довести, що ця боротьба на рідних землях провадиться й то провадиться як раз тими, що збирають, та що зібрані гроші йдуть на визвольну ціль. Націоналістична преса з наказу Сеника переповнена закликами "жертвуйте на визвольну боротьбу!"

Де ж та визвольна й революційна боротьба? Чи може вона є в отих рільничих страйках, що організуються польськими людолями під гаслом "за добро польського й українського хлопа"? Чи може Сеник і спілка відносити до своєї "революційної праці" оті саботажового характеру акти, які ще й тепер відбуваються на окупованих українських землях? Націоналістична преса зручно ігнорує події чи процеси. Подає так, щоб в українській суспільноті утворювалася уява, що все це відбувається з ініціативи й за вказівками Проводу чи його відпоручників... Це ж звичайно спекуляція тим, що зроблено поза Проводом і навіть в розріз його сучасної політики, диктованої чужою державою! всі теперішні саботажові акти наприклад в Краю відбуваються лише під впливом тих тяжких умов, в яких перебуває там наш народ і він з власної волі, без якогобудь керівництва, яке оті зри в усистематизувало й нормувало в структуру систему й перебрало на себе керівництво ними, виконує ці акти... Я категорично тверджу, що маси поліщено самим собі й відпоручники країни проводу, за виняток часів бл. п. так немилого Сеникові сот. Головинського чи Бандери, не мали ані стиків, ані впливів на маси й не вміли опанувати ними. Вони вміли лише підіюджувати розбурхану масу, а коли маса ставала до чину, залишили її на власну волю без кермі. В свій час докладніше освітлюючи "революційну працю" наставлеників Сеника (бо Іронід та члени боєвого реферату робили "революцію" лише по закордонних каварнях!), а покищо скажу, що всяке оте приналежування на свій рахунок, щоб збити моральний і матеріальний капітал, є нахабне "заграбання жару чужими руками"... Нехай, наприклад, відповість Сеник на стопінках преси, що стало на перешкоді ще в 1932 р. щодо організації рільничих штрайків? Я категорично тверджу, що Провід в імя ласки з панського столу одної чужої держави з'якся якобудь революційної боротьби на окупованих західніх українських землях...

Сьогодня п. Сеникові в посиленні збіркової акції не поможе притягнення найбільших авторитетів... Не поможе, бо вже й звичайне українське громадянство почало як не усвідомлювати кому й на що йдуть їхні тяжко запрацьовані гроші...

Але треба щиро признати, що Сеник справді талановитий махер щодо "випомповування" так йому потрібних від українського громадянства грошей!!

Усвідомивши собі по невдачах, що далі вже не пощастило з належною мірі витягувоти з патріотичного жертвенногого українського громадянства грошей на "національно-революційну боротьбу", він винайшов новий засід — збірку грошей на закуп для віткачів санаторії чи захоронки... Справді диявольські талановита людина отой Сеник!!... I ось з його наказу й вказівками націоналістична преса розпочала акцію пропаганди цього "винаходу" сениківського...

Ніхто не заперечить в конечній необхідності врешті заопікуватися отими нещасними жертвами національної боротьби. Людьми, що щиро, завзято й віддано несли найдорожче, що має людина — своє життя на віткачів батьківщини. Лише той, хто сам перейшов той хресний шлях, або близько стикався з життям тих нещасних людей, залишених на ласку долі, часто без документів, під загрозою кожної хвилини бути арештованому й як не виданому окупантам укріанської землі, то віддаленого поза межи держави, де він приховався й знову опиниться в другій державі в арешті, а там в третій. I так впродовж довгих днів...

Припущення, як відповідь, є одне. Відчуваючи, що під ногами "вождів" горить уже земля й примара опинитися колись може не в кращому положенні від жертви своєї "революційної" праці, вони хочуть засталегідь збудувати собі затишок для відпочинку "по тяжкій революційній праці"... А може... цей затишок буде будуватися в кишенях "вождів"...

Вже не довго... Вже не довго залишилося панам Сеникам спекулювати людським патріотизмом і жертвенністю. Вже не довго їм для збит-

не витвором Сеника, а складений самими жертвами...

В звязку висунення Сеником цієї думки вириває запитання: чому саме він цю думку висунув лише в 1937 році, якраз в час, коли ОУН валиться, а збірки починають сходити на пси? Хіба раніше не відчуяла в ньому потреби? Чи може не було людей якими мусів би сам Провід заопікуватися з тих пожертв, що видурювали у жертвенногого українця цілий час, а не перекладати аж тепер це знову на жертвенність громадянства? Коли б раніше про це подумали пани Сеники, то може не було самогубств Шиманських, не було б того, що боєвик з розпуки, що опинився в жахливому положенню гірш загнаного пса, волів скоріше повернути до Краю й наразити себе на довголітню вязницю (хоч правду кажучи багато було випадків, коли провід, щоб спікатися "тягарю" самосвідомо відправляв таких збігців в порядку карності членської начебто на працю, а влаштував на вязницю, аби лише не ділитися з ними хоч — мизерному розмірі пайкою видурених від громадянства грошей!). Не вішалися б члени ОУН з розпуки, не бачучи іншого виходу в якому опинилися через дурну політику й керівництво своїх вождів, будучи батьками малолітніх дітей... Не тинялись б довгими роками з держави до держави, не сиділи б місяцями по вязницях за нелегальний пересід граници...

Припущення, як відповідь, є одне. Відчуваючи, що під ногами "вождів" горить уже земля й примара опинитися колись може не в кращому положенні від жертви своєї "революційної" праці, вони хочуть засталегідь збудувати собі затишок для відпочинку "по тяжкій революційній праці"... А може... цей затишок буде будуватися в кишенях "вождів"...

Хоч лютує грізний ворог, В нас кріпшає воля — чин, Ми тоді ще більш бадьорі Йдем завзято, як один.

М. Королишин
боєвик О. У. Н.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Подаемо до відома всім читачам Січового Клича, що ми будемо змушені заперестати його видавання тому, що нема грошей на дальнє видавання. Тільки НЕГАЙНА піддержка вдергить дальню появу Січового Клича.

Січовий Клич видавався тільки за гроши його передплатників, симпатиків і читачів, а інших фондів у нас нема. Цим відносимось до всего українського громадянства прийти з поміччю свому видавництву.

МОЛОДИМ СІЧОВИКАМ

Хоч життя щоденне наше Переходить серед муки, Ми однак живем, міцнієм, Не впускаємо своїх рук.

Йдем, як йшли, шляхом до ціли, З вірою у кращий час, Хоч кайдани, тюрми, муки Де не глянем біля нас. Не зважаємо на те: Може смерть котрого жде, Бо бажаємо борні за юні країні дні.

Хоч лютує грізний ворог, В нас кріпшає воля — чин, Ми тоді ще більш бадьорі Йдем завзято, як один.

Микола Загірний

Нью Йорк.

НАМ ПОРА!!! ВІЧЕ-ЗБОРИ

В СПРАВІ ЗАЛІЗНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

до Українського Народного Дому

217-219 East Sixth Street, New York, N. Y.

в Неділю, дня 15-го Травня 1938. року

на 2:30 год. попол. на великий залі

Комісія Залізного Фонду України
при Гол. Команді ОЧС.

З днем Христового Воскресіння шлемо гарячі січові побажання всім Членам О. Ч. С., поодиноким Окр. і Сот. Командам та всему Українському Громадянству.

ГОЛОВНА КОМАНДА О. Ч. С.

З днем Христового Воскресіння вітаємо всіх передплатників, читачів і однодумців Січового Клича.

Христос Воскрес — Воскресне Україна!

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ.

З Діяльності Сотень О.Ч.С.

КОНВЕЙ, ПА.

Творім Одну Силу!

Дорогі Читачі Січового Клича!

Вже нераз я приготовлявся дещо написати до нашого Січового Клича, але поки я не був вільний від щоденної праці, щоб піти між людьми, у наші Сотні й ті місцевості, де ще нема зорганізованих Сотен, я не міг цого зробити. Досі праця шириться тут на добром фундаменті для нових Сотень, що будуть вкоротці засновані. Тепер хочу написати дещо коротко про свою поїздку.

Де би я не пішов, то все насамперед чую, як наші промовці зачинають свої промови, що вони тішаться, що така гарна публіка зійшлася. Я стою збоку й думаю собі: я тішився б першим словом промовця, що нас так багато зійшлося, коли б ще всі так одного духа й одної організації, коли б всі зійшлися і подали собі руки в любові та створили єдину сильну організацію, то ще більше тоді тішилися б наші брати на рідних землях. Та на жаль в нас так нема, ми ділимось на партії, а нема в нас любови до свого народу й самостійної держави, хоч так багато все про ті слова чуємо.

Ми повинні все памятати, чому нам треба було лишати матір і батька, брата й сестру, свою рідну хату й рідну земельнику де ми родились і зросли, на тій нашій милій Україні? Чи наша мати Україна не мала місця для нас тільки для наших ворогів, наїзників московських і польських? Чи вона не мала досить землиці для нас? Ні, мої дорогі читачі. Наша Україна мала досить місця і землі для нас, нашого народу, але що ми не мали гарної патріотичної любові й єдності між собою, ми не вірили своїм справедливим провідникам, що показували правдивий шлях до цілі. Ми віримо їм аж по смерті, як учителі I. Франкові, що написав статтю в німецькій мові у віденському тижневику "Ді Зайт", ч. 151 і 152, 1897. р. про наш український народ у Галичині, як він живе, скільки землі посідає й числити сім міліонів душ.

Все є на нашій землі й є де жити, тільки не було справедливості й організацій, провідників справедливих, що попровадили б народ як треба. Тому нашого народу є міліон двісті тисяч на еміграції в Америці й Канаді, не згадуючи про інші краї, та й нині є багато "провідників" в організаціях, але тільки за крівавий народній гріш. Коли наші провідники в Організації Чорноморської Січі працюють безплатно для народу, то такі "провідники" як Ляховичі виступають проти них, бо чого даром працювати й показувати народові "правди" дорогу.

Я є певний, що багато наших читачів Січового Клича вже довідались через яких "іронідників" ми не маємо своєї держави, чого й через кого ми не втримали Львова, страсти Київ і пролили стільки гарячої стрілецької крові? Бо наші "провідники" трималися за руки з ворогами.

ми, коли треба було вести народ до побіди.

Кличу вас, вірні читачі, ширіть ОЧС, ширіть Січовий Клич, бо це є наш меч, що прорубує наш правильний шлях до самостійної держави. Будьмо певні, що прийде скоро й для нас хвиля, коли нам треба буде встати щераз за свою державу. До того зрыву треба залізної витревалости й впругості, щоб ніякі нещастия не змогли відстрашити нас від раз наміченої мети. А коли прийдеться нам упасти знеможеним на шляху до волі, то знову вставаймо й прямуємо дальше, збираймо всі останки наших сил і ідім дальше до святої цілі й таки конечно бажаної справи осягнемо. Станемо тоді вільніше віддихати на волі, у своїй хаті без чужих наїзників.

Український народе! Ставаймо в ряди ОЧС і творім одну могутню силу, щоб на голос братів з рідних земель ми могли твердо сказати: "Брати, ми вже готові йти з вами в бій проти ворогів нашого народу й проти наїзників на нашу рідну землю"! Тоді гукнемо: нехай живе Україна Самостійна Соборна й Вільна! Слава Україні!

Іван Лісовський,
Член 6. Сотні ОЧС.

ДІТРОЙТ, МИШ.

8. Сотня при Праці.

Дня 19. лютня 1938. р. відбулося Торжество і Концерт, як рівнож заприсяження старшин 8. Сотні ОЧС в Дітрейт, Миш.

Концерт відбувся в Гілберт галі, на котрім хоч була дуже непідходяща погода, гала була майже заповнена гостями.

Програма концерту була виконана мандоліновою оркестрою, яка існує при 8. Сотні ОЧС в Дітрейт.

Концерт отворив короткою промовою Окр. Ком. Петро Колберт, він передав привіт від Гол. Команди ОЧС, як рівнож привіт від Окр. Ком. з Пітсбургом I. П. Федана. Привіт зістав широ принятій гостями, а до вступного слова Окр. Ком. Петро Колберт покликав Др. Я. Яціва з Віндзор, Канада.

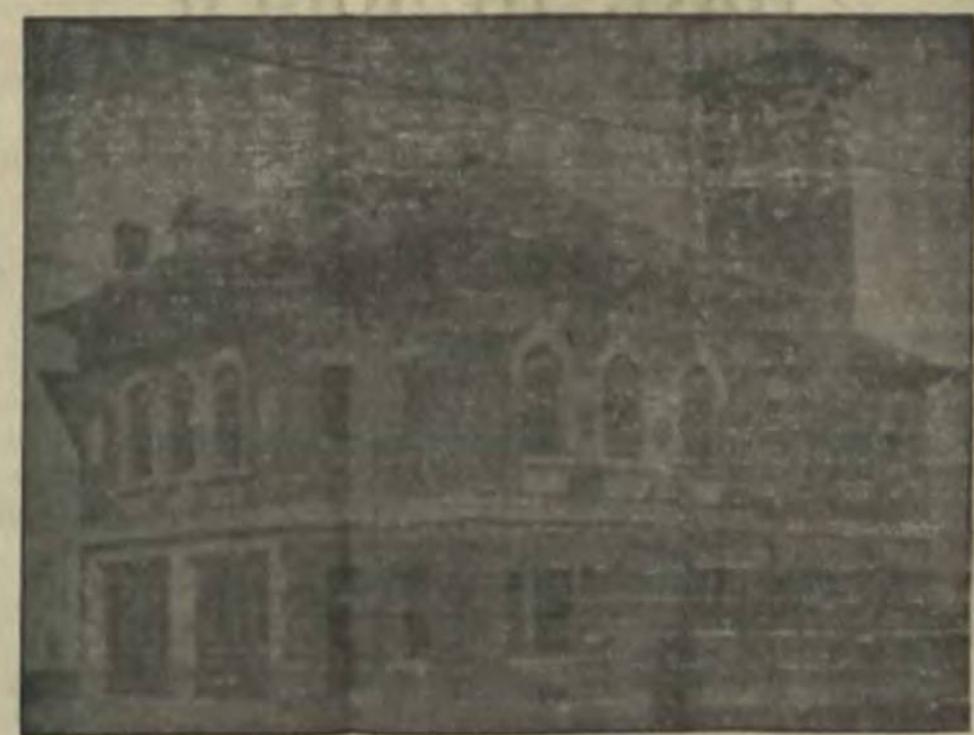
Др. Яців в своїм вступнім слові пояснив присутнім гостям про історію і розвиток ОЧС та її велике значення тут на еміграції і закликав присутніх, щоби вступали в ряди ОЧС, та на кожнім кроці піддержували її морально і матеріально.

Першою точкою програми був виступ молодечої мандолінової оркестри під проводом М. Ф. Фербета, Сотенного 8. Сотні ОЧС на рік 1938.

Оркестра відограла марш, уривок "Бандури" Давидовського, "Ой видно село". Новість була в тім, що мандоліністи грали і рівночасно співали українські пісні, за що публіка нагородила їх гарячими оплесками.

У другій точці виступила члениця мандолінової оркестри Ольга Політика, яка артистично виконала свій виступ.

В третій точці виступив Ш. П. Антонюк з барітоновим сольом, я-

Будинок, який закупила від міста З. Сотня О. Ч. С. в Ньюарку, Н. Дж. Будинок цей буде вкоротці перероблений та буде містити найбільшу залю для підприємств Українських Товариств. Будинок міститься

при 18-ій евні і 12-ій вулиці.

П. Третяк, В. Сисин, Е. Роман, М. Мицак, І. Александр, Т. Кулян, І. Мельник, Я. Мицак, М. Цимбаляк, Дм. Шимоняк, Т. Вагуряк, М. Ігас, В. Мельничук, ратерина Курч, І. Хлиста, Марія Годованець, Анастасія Жубровська, Ст. Войтович, В. Лех, Ст. Душкевич, Ст. Венярчик, Т. Войтечко, Й. Будзар, М. Скробаляк, Дідліл 276 У. Н. С., О. Прокоп, Г. Домінський, К. Садовий, П. Карбашевський, В. Голодюк, В. Шалиніда, С. Дністрян, мол., І. Волошин, Ст. Ткач, Г. Лазар, Пел. Сивий, М. Піндяк, Я. Гомзяк, Н. Тиро, Л. Вальтер, П. Косарич, А. Грицковян, І. Пітула, І. Ерера, І. Бірців, О. Хлопак

75 ц.; по 50 ц.: І. Грись, Я. Лисяк, М. Папіньчак, А. Хлиста, Т. Френкевич, Л. Зазвірський, В. Качур, Е. Жилько, Я. Яворський, М. Ощепок, Т. Гищак, Т. Хлиста, І. Гадомський, Анна Бабяк, Мак. Кісів, М. *есновський, Пазя, Федицка, Маш. Фадомський, Ст. Кость, Т. Гринькевич, І. Глухий, Н. Олійник, М. Іваницький, Марія Мельник, В. Оковийський, І. Костик, Дм. Мельник, Ю. Ілашат, І. Яечник, П. Готовський, І. Манакевич, В. Кірип, Г. Клос, Ст. Белей, І. Мельник, Д. Гарбутяк, І. Мазур, М. Курилич, А. Шабля, Н. Ярош, Дм. Герга, В. Стурій, А. Мошора, віддл 161 У. Н. С., С. Дністрян, І. Ліцовський, В. Коваль, М. Бриньчак, В. Хомік, Катерина, Богой, Г. Фальтінович, Т. Гебет, М. Вуфінець, М. Тиро 40 ц.; по 25 ц.: Мар. Белий, І. Гарбінський, Т. Пущак, Пел. Свінка, І. Палазайдер, І. Фадомський, І. Кміта, І. Волошин, А. Пліш, І. Вітов, І. Корновський, П. Михалишин, М. Фук. Разом 91.90, розхід за машину 4.15, осталося 87.75, які розділено: на вигнанців з рідної землі, 25.00, на українських інвалідів 20.00, на рідну школу 20.00, на бойовий фонд 15.00 на політичних вязнів 7.75.

Всі гроші вислано через Головну Команду ОЧС.

Замітка: Повіжча коляда з Ембридж, Па. була поміщені у "Свободі" з тим, що "редактори" боялися помістити, що всі гроші були переслані через Головну Команду ОЧС а не через т. зв. "Об'єднання". Чого бойтесь правди "редактори" "Свободи"?

Команда 6. Сотні ОЧС.

СІЧОВИЙ КЛИЧ

Орган Організації Чорноморської Січі

Виходить раз у місяці.
Редакція за оголошення не відповідає;
рукописів не звертає.

THE SITCH CALL

Organ of the Chornomorska Sitch Organization
Published Monthly by
EDITORIAL COMMITTEE

Subscription: \$1.00 per year—Five cents a copy

Editorial and Administration Address:
P. O. Box 147, Station D.
New York, N. Y.

У Воскресення Христа

І знов у безконечній черзі зайде золоте сонце, пробудить світ і проголосить велику правду: "Христос Воскрес". І кине слова, що мов спасений голос ясної радості, як творчий клич нового життя, пролинуть над усіми просторами Соборної України. Залунають дзвони і рознесуть радісну вістку, що Назарей Христос, замучений катами, воскрес, доконавши побіди Життя над Смертю, Добро над Злом. Воскрес Він, Його Віра і Наука. Як великі божеські ніким не забагнені чудотворні слова ті, мов промінний символ животворної великої сили, великої побіди. Бо такої сили й побіди вимагали від Нього, Його страдальне життя, Його смерть на хресті. І перемога Богочоловіка прийшла як побіда світла над тьмою, над вічним небуттям, як безсмертне знамя побіди, скріплене власною кровю. Бо шлях Його ідей вів крізь терпіння і муки, крізь поневолення і страждання, аж на кріваву Голгофту. Але впали відвічні людські закони, заломились обчислення людського розуму, прийшло їм змірятися, з могучою стальною вірою у святість гонощених правд. І не помогла оружна сторожа кровопійців, не вдержалася гранітна скала, бо проти їх зявилось світло й могучість Слова й Правди.

Спогад про шлях життя-боротьби Богочоловіка; про Його муки, смерть і воскресення, має специфічний характер серед поневоленої століттими української нації у хвилі її важкого ярма, у хвилі коли її живе тіло розшматоване між чотирьох займанців, яких символом стали знущання і тюрми, щибениці й кров. Святотацькі руки червоної азіятицького вандала, не жахнулися вже сігнути навіть у глибину душі поневоленого народу, щоби видерти звідтам усе найдорожче. Як Пилат, що казав Христові виреклися своєї науки за ціну свободи!

І мимохіть родиться аналогія між мученим Христом і поневоленою Вітчиною. І виступає бліда, в терновому вінку, закована в кайдани постать і стає перед нами. В Неї на тілі кров і рани сочать гарячою кровлю, яку спивають підлі паразити. І хоч пенасті кровопійці щораз глубше відаються в живе тіло, Вона зісталевим поглядом стоїть незрушима. А побіч Неї сотні тисячів крівавих тіней з простріленими головами й грудьми з кайданами на руках. В деяких знову грубі нетлі на шиях. Всі стоять. Вони чекають і вірять. Вірять у майбутнє, вірять, що зближається день, в якому схилена постать Мучениці піднесеться, пірве ненависні кайдани, здавить кровопійців, заведе нове життя, бо за Нею нові ряди їх наслідників, нові ряди лицарів. Тоді святкуватимуть Воскресну Надію.

* * *

Наведена аналогія, її близький розгляд і конечність розвязки важливої проблеми, змушує

нас до устійнення її правильних передумов. Бо життєвий шлях українського народу веде під сучасну пору на щораз більше тернисті розтай. Люте время і тяжка хвиля національного життя, як наслідок відношення сильних сусідів, вимагають для певної реакції і ефекту, як передпосилок кріпких духових надбань, що ломлять людські закони й залізні кайдани, що торощать гранітні скали, що замінюють аморфну масу гельотів у кадри могучих воїнів. При тому тямити треба, що нашим життям, як і всім його проявами кермує не хто інший, а ми самі, тому і всі невдачі й нещастия, міжусобиці й лихоліття у національному житті — це тільки наші діла. Бо коли нарід поневолений, то тим лиш дає доказ, що він невмів або не хотів якслід боронити своєї волі й творити окремішні форми своєго існування. А втому ясно поставлена ціль і вперте хотіння її зреалізувати, це основна передумова доброго висліду. Хотіти й змагати до того, щоби як нація видобутися з душливих вузин теперішнього життя і створити хочби за ціну національних Голгофт, світлій день державного воскресення — ось неодмінний, категоричний девіз і постулат сучасності на шляху до майбутнього! Бó без народних Голгофт, без великого страждання, без геройських мук і похертування, воскресного дня народу не діждаться нам ніколи. "Притворів усякої величі — пише славний французький письменник Гонорій Бальзак — боронив стоголовий змій і хто не знайшов у собі відваги по сто разів ставати з ним до бою, той величі не здобуде й негідний він її здобути". А скільки відваги, геройства, мук і страждань було у Великого Вчителя по Його доорзі життя? Страшні думки й розважання в Гетсеманському городі, відтак не менш страшніх ще дванадцять пасійних стацій, вінці геройська смерть між розбійниками, це найкращий доказ нічим незрушимого жертвеннего хотіння реалізувати бажане й здібності обстояті видвигнену собою ідею до останної хвилі життєвої мандрівки. І пройдення такого тернистого шляху життя домагався Христос від своїх наслідників. Він сказав їм: "Ходіть за мною!" Слові ті чуємо, ми. Вони падуть далеко в глибину нашої душі. Ми, що станули перед великим завданням. Іти за Ним значить поставити щастя гурту вище від всего особистово, значить визбутися заскорузлово egoїзму і страху за свою шкру, значить готовість поставити себе на жертівнику предмету хотінь, значить вкінці до відречення і самопожертвування хотіти й змагати за вимірючу Ціль. Всі подвиги великих героїв людства, то тільки висліди неструдженого, на смерть і життя геройського хотіння довершити того, а не іншого діла. І вони їх довершували, бо мусіли довершити. Але для них не були перешкодою ніякі муки ні жертви аж до Голгофти. Вони хотіли й осигали.

А тих великих духових сил, незломної вірі в їх мужність, треба українському народові під сучасну пору більше, як деколи. Повні непохитної — незрушимої і животворчої віри, мусимо видвигнути нашого духа на ясні вершини вільного світогляду. В його рамках організујмо нарід у кожному напрямі, у кожній ділянці його життя. Повне захоплення у формі кріпкої організованості й духового кермування дасть у висліді певні успіхи. При тому свідомість перебутих у всенациональній боротьбі мук і страждань додає сил і творить осьтою неоціненої вартості моральний капітал, який є найглибшою основою всяких геройських змагань за волю. А найсвятіші сили духа є завжди при тих, що боряться за національне визволення. Тому вони перемагають, як перемагає легкий подув весни грубі леди, як перемагає добро — зло, а смерть — життя.

Переможуть, бо вірять!

Прижмуренім Оком

Будьте осторожні.

Незашкодить пригадати нашему громадянству так звані добрі часи, — особливо в повоєнних роках в Америці. Наша іміграція вважалася тоді заможною. Для ощадності наших дрібних бизнесменів і робітників знаходяться всілякі нагоди інвестування гроша.

Повставали всілякі підприємства: торгові, корпорації, реальноти, кораблі "Україна" і "Шевченко" — збудовані на папері; шери вугільні копальні; копальні золота; земля у Флориді; "Нова Україна"; — словом всілякі способи роблення великих капіталів легким способом.

Уся та штудерна спекуляція скінчилася дуже сумно, а для деяких людей трагічно. Корпорації розвіялись на вітрі, паперові кораблі " затопились", шери можна тримати на памятку; копальні вугілля були порожні, копальні золота беззвартні а з "Нової України" тільки таблиця залишилась. Хто заробив, — а нарід стратив...

Чи може це неправда?

Ми-б не згадували тих немиліх спекуляцій, — коли-б не нові спекуляції. Спекуляції на патріотизні, спекуляції на гарних почуваннях, спекуляції на всяких нових починах. Не згадували-б ми того, — але отсе знову в імя України і її справи робляться нові спекуляції.

А спекулянти — це не старі американські українці, але переважно новий матеріял. Розуміється, не можна сюди зачислювати всіх українців, що прибули до Америки після війни. Більшість того елементу належить до конструктивних громадян. — Однак посеред них тут і там вискають "спеціялісти", які не зрозуміли Америки й її життя, культури та цивілізації, і вважають, що в Америці можна міліони робити без праці, без знання й без чести.

Забула наша братія про фонди й бонди. У Вашингтоні своя рідна амбасада стояла. Три доктори пописувались там своїм знанням і своїм патріотизмом. Ліси, гори, лани, ріки України роздавали кожному, хто бонд купить. Ан! один з них не здав мови Америки. Тай навіщо? Єнкеси бондів не купували, лише наші, — як говорили наші доктори, — "ольки" і "дядьки". — Самоту одного пана амбасадора розважувала висока, струнка, поставна, ясноволоса красуня — шведка. Сторожив амбасади великий, чудовий пес, — любимець пана амбасадора. Амбасадорську пивницю наповняли добре трунки з самої Канади, — треба було один раз платити "штроф" на границі. — Нарід заплатив за все, але жаден "дядько" не покушав доброї горілки.

Старшого амбасадора висунув з уряду молодший пів-амбасадор, який пізніше добився до диктатури над Союзом і над його газетою. Донині працює бідака в поті чола, редактує газету чужими руками і чужим розумом, тай вічно нарікає на тяжку працю для України.

Та ще був в Америці п. Др. Назарук. В Канаді також бонди продавав, заки дістався до Шікаго на редактора гетьманського часопису; гетьманський "Отченаш" писав. Відтак став редактором "Америки". В подертих штанах і черевиках ходив, завжди скелений, згорблений, голодний, бідний. Милувались добре люди, тай купували пану доктору хто штані, хто черевики, хто обід, а священики все по пятці-десятці сунули тихцем в руку. Тимчасом п. доктор мав зложенні з бондів тисячі, а коли наробив халепи, — стиснув грошенята в жменю тай дмухнув до Галилеї і там тепер помагає єпископу Хеминіну в його "патріотичній" роботі на добро й славу Польщі.

Може це неправда?

Була світова вистава в Шікаго. Хто-ж в ній "босував"? Знову ті "панци", доктори яких воєнний час викинув на американський берег, немов Іону з кита, — рапіль ї просніту аме-

риканським українцям. Панове доктори стоять в противних таборах, один консерватист, другий ліберал. Нераз добре чубляться в своїх газетах, щоби "дядьки" мали радість і сперечались: "наш доктор ліпший", — "ні, куме, наш ліпший". Тимчасом панове доктори тишком сходились, бенкетували й господарили по своєму. Всадили до управи павільону одну славну діячку, що відтак була замішана в скандальний процес виточений федеральним урядом за шпіонажу. Висадили з павільону попередніх робітників. В ресторані пироги продавали 4 штуки за долара, — а ресторан визначався страшим брудом і нехайністю. Зібрали щось сімдесят тисяч, а дефіциту залишилось також чимало тисяч. Через їх славну господарку павільон переходить від них до жидів, до москалів, — і вони знову репетували: "ратуйте українську справу, бо буде скандал для нашого народу!" — Про все те можна написати велику історію, в якій читач знайшов би багато свідоцтв високого патріотизму і боеального духа. (О, єс, одна патріотка била другу патріотку по пиці, — а всьо "за Тебе, Україно".)

Приготовляється всесвітна вистава в Нью Йорку. Знову той самий "бонч" патріотичних гешефтярів — робить великі приготовання, щоб не пропала українська слава. Аякже! — А братія наша дивиться з роззявленими ротами на роботу патентованих бизнес-патріотів і поволі лізе в карман за грішми.

Хто стане під прапор нашого славного дипломата Луцька, той має всю протекцію і допомогу. Тільки треба призвати його владу і його монополь на патріотизм, — можеш з братом, брате, сему шкуру драти.

От приїхав з краю ще один панич. Почався великий, сильний, славний рух. Панич по вічах їздить, Лемківшину рятує і, очевидно, давайте, лемки, гроші. Люде добре, — ціль добра, — чому не дати? Панич їздить, долари збирає, таї собі ховає. Говорять, що в той спосіб пропало більше п'ятсот доларів. А коли тому панови каса лемківської організації передає чека на 163.00 долари — для друкарні, за другу газету, — сей панич спокійнісінко чека підписує і міняє, а ти, друкарю, що мусів тяжко гарувати, щоб часопис вийшов, — будь патріотом і забудь за грощі.

Та причепився до тої-ж організації ще інший панич, — також з краю недавно приїхав. Гладенький, масненький, чепурненький, — а патріот, на цілу губу. Його назвище закінчується на "-ів", отже з глибокого патріотизму він це закінчення змінив на "-уф", — як для прикладу "Ільків" змінився на "Ількуф". — Отже сей панич також урядував в редакції часопису тої організації. Часопис виходить раз на місяць, але, розуміється, редактор мусить тяжко працювати і приготуватись, щоб часопис видати. Отже він читав всілякі газети, купуючи їх за організаційні гроші. Подумайте, що за пильний патріот: він видавав по два долари що третий день на всілякі газети. Так стоїть в книгах записано. — А коли сей панич їздив з Нью Йорку до Ньюарку в справі газети, то це коштувало п'ять доларів денни. На протязі одного тижня п'ять разів до Ньюарку їздив і п'ять разів собі платив, — це в книги вписано. Жаден з наших старих імігрантів так солено не казав собі платити за його любов великих ідей і Батьківщини.

Україно, Україно! Кілько разів торгували тобою турки й татари, москалі, румуни, ляхи, чехи, німці, жиди й французи!

І кілько разів тобою, іменем твоїм і славою торгували твої лукаві діти!

Прижмуреним оком дивлюсь на той торт і хочеться з глибини душі закликати таким голосом, щоб весь народ паш почув: панове доктори й купці! Любіть Україну задля неї самої, — а не задля доларів!

Око.

They Say...

By Ukrreporter

That Monsieur Le Magister Dushnyk, the young internationally schooled ODWU Intellectual, who, as editor of "Nationalist", prides himself upon his expert knowledge of the world, has suffered a great blow to his prestige when he was recently caught trying to send a letter from New York City, to Babylon, L. I., by air-mail.

This appalling lack of knowledge of the local geography may be only a faux pas to the learned Magister, but to the average American it stamps him as a prize greenhorn. It seems that after all these years in America he may yet be the leading light as to Europe, but as to America he is still in a daze. N'est pas?

That Herr Doktor Myshuha, the leading editor of the leading Ukrainian daily, misnamed "Svoboda", hates all the American born Ukrainian professionals for their rabid independence and failure to respect and acknowledge him as the only living authority and sole arbiter of what is good for the American Ukrainians. That professionals feel that the Doktor has not done much good to them through all his years of shedding "sweetness and light" upon the Ukrainian-American public.

That the Doktor has now begun to greatly curtail his public appearances as the foremost Ukrainian orator at the Ukrainian public functions. That his speeches are now limited to women's meetings which he sees his own life portrayed. Evidently the Doktor's prolonged bachelorhood is getting the best of him. They say that a person does get a bit hardshelled towards humanity when he lacks the tender emotions of connubial life, as there is nothing to awaken sympathy and understanding of his fellow-men.

That professor Granovsky is on his way out of the ODWU organization where for two years he has served as a respectable American front for a group of irresponsible immigrant youths in the employ of Myshuha-Lachovich combine. This honorable position is now available to any Ukrainian-American possessing a good name, who is not adverse to having it used on a rubber stamp as Myshuha dictates.

That the ODWULites thought they had a big problem solved when they discovered the fiery young Walter Bukata who was willing to intercede for them with the American youth in behalf of the European Nationalism. But that like his several other promising young predecessors, he soon became drunk with the nationalistic power that he preaches and began to kick over the traces and, in his overbearing zeal, began stepping upon the toes of some of Myshuha's other more conservative henchmen in the Ukrainian Youth League of North America. The result is that unless Walter is willing to back-up and adhere more strictly to the routine prescribed for him, he may have to be thrown to the wolves to appease those whom he offended.

That the unemployment problem among the Ukrainian intelligentsia in New York City has recently become partly solved by the formation of the Ukrainian World's Fair Committee. Several secretaries have been placed upon the payroll and others will be employed just as soon as the money starts rolling in from patriotic Ukrainians.

That the well laid plans to corner all the jobs and business connected with the Ukrainian participation at the World's Fair almost went to naught when too many serious-minded delegates showed up at the meeting called to decide the nature and extent of Ukrainian participation in the Fair. When the discussion began to veer to the conclusion that it would be a useless waste of money to spend from \$100,000 to \$150,000 for a pavilion, Myshuha, thinking of the unemployment and business depression, executed a master stroke when he moved that the whole

matter be left to the decision of a committee which was later "elected" by a device patented by Myshuha through which he always gets the "right" persons on the committee.

That by reason of this maneuver the future of those who appreciate Myshuha's genius looks bright.

MILITARY DISCIPLINE

"The discipline which corrects the baseness of worldly passions, fortifies the heart with virtuous principles, enlightens the mind with useful knowledge, and furnishes it with enjoyment from within itself, is of more consequence to real felicity, than all the provisions we can make of the goods of fortune." —BLAIR

Since the stone age, history has recorded the grouping of individuals into compact masses and embryonic organizations for the preservation of human life. "In unity there is strength" is an oft used expression. Although the organization that I will discuss does not strive for the preservation of human life, rather than the life and liberty of a nation, the idea behind it is the same. The human being—Homo Sapiens—is a social animal. The human beings group together for the common good. The Chornomorska Sitch is striving to carry on the ideals and tradition of its race and nationality.

It has been the writers pleasure—or displeasure—to witness a military pageant held in commemoration of the dead students of Kruty and a military performance in honor of Mr. and Mrs. Fello's Silver Wedding. After the first few minutes of maneuvering, members of this unit or company, in their response to commands, did not leave one with the feeling that they were under any head of leader. The group responded in a lackadasical manner and camaderie, which lacked the proper respect for authority and discipline.

The "Cardinal Law" of a military organization is discipline. The word discipline may sound simple but in military sense it means a great deal. One meaning that discipline holds is to train men to act under orders. Without proper subordination to authority, one loses faith in a military group. Such comradeship may continue for a period of time but the idea is to build a lasting friendship which a military order produces.

An actor is judged by the audience. The men of the Chornomorska Sitch performing before those of their own race and nationality should pride themselves in belonging to such an organization. They are either highly praised by their audience or they are held in disdain.

To my mind, something is lacking in that group. Either the instructors are not competent enough, or the men have not a yet sufficiently digested the idea of drill discipline. They act mechanically instead of enthusiastically.

The people of any country depend upon their police force for the protection of their home and property. The policemen take their discipline and organization faithfully. Although we do not see them drilling, we must take it for granted. Can anyone imagine seeing a policeman patrolling his beat with a cigarette in his mouth and a young girl on his arm? The men that I saw performing that day were practically doing that same thing instead of listening to the commands that were being given.

Every commander should instruct his men so that they will know the "Cardinal Law" which of course is discipline. The subject of teaching disciplinary regulations is educational as well as interesting to the men. The disciplinary regulations may be a mystery for a while but when properly explained it will be easily understood and the men will automatically become an excellent group.

The groups should get together more often and decide to take the situation more seriously or the military ideals will degenerate until Chornomorska Sitch will become "just another organization."

WILLIAM HUCHKO

Голос Лемківщини

Похорон Комісії Пані-Матки

Шановим читачам добре відома стаття, яку я подав у Січовому Кличі п. з. "Чи то Лемківський Конгрес", а в другій лист Др. Ванчицького зі Сянока. Тепер хочу Шановних Читачів повідомити про другий Лемківський Конгрес, що відбувся 13-14. листопада 1937. р. Але ніж зачну, треба надмінити, що за ті статті накинулася лялька др. Мишуги в часописі "Свобода" на мене, закидуючи мені, що я не є членом О. О. Л., а Січовий Клич хоче завдати якийсь там собі стріл в О. О. Л. Таким чином той новоспечений слабенький політик, хотів скомпромітовати мене в очах громадянства, щоб замілити Вам очі, ѹ щоби закинути комусь, що причинився до розбиття організації, а не вони самі. Але як то кажуть, кого Бог хоче покарати, тому пам'ять відбере. Так і сталося з п. доктора прихвостиком. Видно, ѹ громадянство не дуже то собі до голови бере ѹ крику, ѹ Січовий Клич розбиває організації, а якось легше вчитуються в то, ѹ подає Січовий Клич! Бо зрозумілим є, ѹ він пише правду в очі, не завиваючи нічого в бавовну.

Видно і з того другого Лемківського Зізду, ѹ не так відбувався, як перший у Філадельфії. Щоб громадянству докладно вяснити другий зізд, то мушу надмінити ѹ про перший зізд.

На першім зізді, вибирали головний уряд не делегати, а твір др. Мишуги т. зв. "Комісія Пані-Матки". Хоч у тім нічого материнського нема, але "Пані-Матка" є, ѹ оця Комісія Матки вибрала тих самих, ѹ бу-

ли перше, тільки змінено фінансового Секретаря, а з розказу "Пана Батька", Пані-Матка поставила "професора" Ікаловича. Коли старий секретар запитав у чим причина зміни секретаря, коли старий уряд вибраний через аклямацію, то Комісія "Матка" нічого про це знала ѹ пояснити не могла. А коли я прилюдно домагався вияснення усунення його, тоді др. Мишуга зривається і кричить: "чи хто чується покривджені чи ні не сміє часу забирати". Я тоді в тій "Пані-Матці" зауважив шахрайство.

Зате на другий день у "нашої бабусі "Свободі" на першій сторінці розписався наш диктатор з великою помпою і великими буквами за протокол 1. Лем. Конгресу, который перешов з великим успіхом на славу батькам народу і градущому поколінню і друге таке, ѹ Бог знає ѹ вони наростили великого для поневоленого народу.

А тепер приглянемось другому зіздові в Нью Йорку. По році великих завдань і помпової праці, як ухвалено було у Філадельфії, на тім зізді чогось то не було такої помпи. Голова О. О. Л. бл. п. В. Левчик посумнів, пан каслер Борисевич нагло з того всього захворів і відіхав зі зізду, містоголова п. Капітула приглянувшись справі і ситуації на конгресі тай дав ногам знати, а Дудра по перечитанні протоколу першого конгресу з газети, а не з протоколової книги, старався делегатів піднести на дусі, але щось ніхто не хотів забирати голосу, ѹ до вияснень в справах організаційних Дудри, з тієї причини, ѹ контролю на комісія не могла дати звіту. Але забирає голос др. Мишуга і знову старається піднести делегатів на ду-

сі та ѹ то не помогає. Усе знову тихо, мов повітря перед бурею. Не так відбувся перший день зізду як сподівалися батьки народу.

Другий день Лем. Зізді контрольна комісія здає звіт. Перший член комісії вибраний з делегатів, который каже, ѹ наскорі не можна було перевести контролі якслід, але книги розходів і приходів на його думку є в порядку (бо певно чисті і записи граматично писані), але стає другий член контрольної комісії п. С. Пельц і каже, ѹ це неправда і здає другий звіт, ѹ сильно поділяво на нервах Дудри ѹ головної управи, бо доказує, ѹ гроши змарнували, а край з того мало користав, а такі панки як Дудра. Без приняття звіту контрольної комісії беруться чим скорше до вибору нової управи, в тім забирає голос Ікалович, фінансовий секретар і питаетесь делегатів чи О. О. Л. має існувати далі чи маємо заспівати ѹ вічна пам'ять. Усі спротивились виводам "професора" і заявили, ѹ організація має надалі існувати і нема потреби до ліквідації, а ѹ не було все в порядку ѹ у книгах і в голові у секретаря Ікаловича, то через те не муситься зараз похорон робити організації. Організація це не Ікалович і не Дудра, але всі члени, ѹ для неї працювали від початку ѹ заснування і працюють дальше.

Представлено в тім часі "Комісію-Матку", которая проголосила лісту вибраних урядників, ѹ делегати не дуже ласкаво повітали ѹ прийшли пізніше до того, ѹ не дуже то трималися "Пані-Матки", а вибирали урядників демократичним способом, ѹ привело "Комісію Пані-Матку" до конвульсії і смерті. Тим способом замість похоронити організацію, похоронено "Пані-Матку".

I прийшли мені на думку слова I. Franka, "Не звикай ѹти утерпими стежками, як другі, де легко ѹти, бо

коли пастухи зробляться вовками треба вівцям самим пастися."

I знову треба підкреслити, ѹ на дармо старалися приписати для себе початки великого діла. Дух збудився в простих і тихих народніх робітниках і стихійно буде розвиватися і творити життя народу, а всі інші нероби ѹ шарлатани підуть в забуття.

Новому урядові бажаю витревалості ѹ чесною дорогою вести організаційну роботу на добро і славу нашого поневолено народу.

Олекса Роман
Стрілець Української Галицької Армії, Лемко.

НЕ ЗГИНЕШ УКРАЇНО!

(Присвячу ОЧС в Нью Йорку)

Не згинеш ніколи, наша Україно!
Тебе кати жорсток вже не убить.
На ніщо їх сили ѹ труди даремні,
Що вони на тебе кайдани кують.

Не згинеш ніколи, наша Україно!
Твої сини сміло до бою стають,
Завзято, відважно, з пімстою
страшною.
Карними лавами у похід ідуть.

Не згинеш ніколи, наша Україно!
Засяєш на волі сонцем золотим,
Всі вороги твої, кляті душогуби,
Розвіються з тебе, як з огнища дим.

Не згинеш ніколи, наша Україно!
Ще слава по світі твоя попливе,
Ще твій прапор гордо замзе високо,
Бо козацьке серце не вмерло, живе!

Не згинеш ніколи, наша Україно!
Із мапи Європи тебе не зітрутъ,
Бо сини завзяті січового роду
Залізними полками в поміч
прийдутъ!

Микола Горішний
Нью Йорк, 1. лютня 1938.

THE CHATTERBOX

Well! Well! Here we are again and waiting for the spring weather to show itself around the corner so that you can put away your over-coats and rubbers and romp around in your rompers once more. While you are waiting set yourself in your big easy chair and squint over these few Chatters and maybe you won't have to wait so long. So here goes:

First of all, I'd like to offer a new, simple but luring recipe. Oh yeah? It is called the "Lover's Spice Cake."

1/2lb. of teasing.

15oz. of squeezing.

4 lips(well pressed together).

1 big bear hug, baker in a young man's arms.

Serve in the moonlight, with love.

Try it sometimes and see if it works.

Men who are not satisfied when they get the toast of the town, want a little bit of sugar and honey on the side.

Mike Fynkewicz of Ambridge, told his girlfriend(who is she?) that he'd see a lot of her before the evening was over. She asked him "Really? Well, how are you doing?" Mike replied, "Pretty good so far, honey,I see you double already."

Remember when: Niick Bahonek burned midnight oil and crooned along with the crickets for accompaniment; "Saga" Molesky worked on W. P. A. and got paid for holding the shovel up (or did the shovel hold him up?); Mike Chlysta sang on the porch of his one and only The

Ambridge team losing to Hazelwood 66-24; Nick Potuk tried to fill his hope chest by landing Nellie; Mike Fynkewicz tuned in on the Spanish revolution on his new radio? I do.

It has been reported that John Chlysta of Pittsburgh has been taking dancing lessons, but when arriving at a dance, I wonder what makes him dash away at a high rate of speed when he is asked to dance? I think it's the gypsy in him.

There are a lot of girls that are color-blind. They think a boy is yellow when in fact he's green.

CLASSIFIED WANT ADS

For Rent—My girl friend on nights I have to work late. Apply John Chlysta, Pittsburgh, Pa.

For Sale—My big mouth and wise cracks. Owner forced to sell. Bargain for a quick sale. Apply "Saga" Molesky, 942 Hazel Ave., Ambridge, Pa.

Personal—I have a complete data on what to do when true love has your heart and you have his. If you desire this information apply any evening to Ann Bahonek, Pittsburgh, Pa.

Wanted—A cute boy friend to keep me company when I'm lonesome. Steady work, good pay and results. Work done must be neat and satisfying. Apply any evening to Mary Chlysta, Pittsburgh, Pa.

It was reported that "Saga" Molesky of Ambridge, while returning home from a dance, half stewed, had difficulty in putting the key in the lock. The officer on the beat asked him if he's having any trouble and offered to help.

Saga replied, "Thash all righ, offisher, I can manage all right, if you will pleash hold the housh still, so I can put the key in. The officer walked away disgusted. I still can't figure out how he got the key in the lock. Can you?

Mothers used to blush everytime they were ashamed, but now the daughters are ashamed if they blush.

I wonder what makes the girls tell Mike Evanitsky of Ambridge that he is a swell dancer? Maybe it's the advancement he has made in his fancy hop and skip steps, or is it the certain "umph." I wonder.

I wonder what made the Hazlewood bunch lose its way while returning home from a dance at Jeanette, Pa.? Could it be the loss of memory, the wrong numbers or maybe the certain passengers up front?

I wonder why the fellows from Cleveland, Rankin, and other places don't write any more. Let's see who can have the most Chatters in the next issue. Send your Chatters to "Chatterbox," c/o Joseph Gebet, Ambridge, Pa.

JOSEPH GEBET.

BASE BALL BOOKINGS WANTED

The Chornomorska Sitch of 1st Branch seek bookings with any Ukrainian Team in the Senior Class.

We are a traveling team and wish to play our games on Sundays. The team has played and defeated a Colored All Star Team by a score of 7 to 3. For bookings write to Captain Peter Klym, c/o Ukrainian Sitch, P. O. Box 147, Station D, New York City.

П. Загородний

Налогове Москвофільство

Не менш небезпечними для нас від самої Московщини, є наші московфіли. І можна сміло заризикувати, що Московщина панує ще досі над найбільшою частиною нашої землі та її серцем Київом саме завдяки нашим соціалістичним і іншим московфілям, себто тим усім політичним партіям, угрупуванням, що видвигали гасло так званої демократичної, монархічної, чи соціалістичної федераційної української республіки. Ось і показують більшовики, що це значить федерація на практиці. Не була б вона легча, наколи б замість більшовиків у Петрограді чи Москві сидів Керенський чи якийсь Церетелі, чи христолюбивий цар московський.

Ми знаємо, як закінчилася федерація Хмельницького з московським царем. Як і наше минуле так і сучасне дає нам сотні й тисячі доказів, що Москва це найбільша запора на нашему шляху, що, завдяки їй, нас можуть скубнути доволі й інші, що доки не трісне московська тюрма народів, розсаджена знутра революційними силами поневолених народів, доти нам не бачити волі.

Але московський чад, що задурманив це інтелігентське покоління, яке допомогло більшовикам збудувати туто федеративну соціалістичну українську республіку, до сьогоднішнього дня не вивітрив їм з голови. Ба, що більше! Навіть така цитаделя нашого католицького західництва, як орган станиславівського єпископа "Нова Зоря", і та не встеріглась перед подихом московського сходу. Можливо, що це тому, що там начальний редактор колись особливо дружився з мануельськими чи іншими бандами червоної Москви та світовими генгстерами Комінтерну. Маємо на думці статтю "Азія говорить" (29. серпня 1937. ч. 65 (1065) "Нова Зоря"). Стаття не підписана. Значить, тим гірше для начального редактора. Хоч згадана стаття написана в спокійному тоні, то проте тенденція її ясна, ясно московфільська.

І так, автор статті опирається на "матеріялах" більшовицького теоретика від міжнародного права Е. А. Коровина п. з.: "Японія і міжнародне право", цілком не згадує, що цей Москвин, це один з агентів міжнародної мафії Комінтерну, а називає його книжку цінною та джерельною. А, ідучи на ласку більшовицького агента, винесе нісенітніці про Японію. Ось, приміром такий уривок: "Наразі японські ідеольоги не кажуть, що дослівно вся земна куля повинна опинитись під владою Японії. Вони готові поділитись владою над світом з іншими народами". Щкаво, звідки автор статті знає про ті скриті думки японських ідеологів, коли вони про це нікому нічого не кажуть?

Звісна річ. Це товаріш Коровин подиктував їх шановному співробітнику "Н. З." А що це для шанованного автора не жарт, а поважна загроза матушці Радянської, то він ще раз повторяє ці самі слова кілька рядків нижче: "Азія для Азіятів!" Се найбільше поширеній клич в япон-

ських військових кругах. І хоч вони ще не видвигають претенсій до панування над усю земною кулею, то зовсім виразно домагаються панування Японії над Азією". А дальше: "Інша річ, чи японська сила буде на землях азійських народів лутша і пожиточніша для них ніж була російська, яка при всіх своїх хибах вносила на ті землі бодай відблиск західної культури (розуміється, поки існувала царська влада)".

Ось, що довідуємося з цієї новозорянської гамаксойки. Московщина несла на Сибір західно-европейську культуру! А тим самим на Сибірі сифіліс називається російською хворобою! Ми також маємо цей "культурний дарунок Москви" з часів, коли московський цар був жандармом Європи. До сьогодні гуцули ще покутують від цего "дарунку". От, і "Нова Зоря" називає несення сифілісу, алькоголю на Сибір, нелюдського катування, заслання та визиску сибірських народів царською владою, "несенням відблиску західно-европейської культури" і з того приводу, річ ясна, ставить Японію нижче як азійську націю, що однак на нашу думку є більш європейська, як усі новозорянські "западники".

Сильно бояться новозорянські "западники", щоб Японія не нащербнула московської імперії. І так вони мають відвагу остерігати наявіть москалів, які ворожо ставляться до більшовицького режиму, щоб ті не користали з протибільшовицької до помоги Японії, бо Японію за цю допомогу дуже дорого скаже собі заплатити, що найменше займе цілу Сибір аж до Уралу. Ось цей присмак: "Та напевно можемо сказати, що ціна за освобождення Японцями російського (ї заразом нашого, українського), народу від більшовицького жахливого ярма була б велика, дуже велика..."

Не знаємо, чому авторові згаданої статті не дало закінчити її одноточкою? Але здається, воно є так тому, що автор бачить віщими очима недалекий той час коли чорти будуть панаходи правити по московській імперії. Ми, однак, можемо запевнити всіх московфілів, що Україна на тому тільки зискає, на чому Москвщина втратить. —

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Чи Потрібно Українцям Павільону?

Від кількох тижнів в часописі "Свобода" пишеться про український павільон на Світову Виставу в Нью Йорку на рік 1939.

Я зауважив одно читаючи тій статті, що всі що пишуть не є якісно знані (передові) люди. Провідники великих організацій чи знатоків в тих справах я не віджу. Я тим не хочу понизити тих, що забирають цей голос, але питання себе де є ті, що то уміють критикувати вже по зробленому ділі. Тепер вони набрали води в рот а дають нагоди тим, щоб потому мали що критикувати. Я є за тим, щоб такий павільон був, але мене дивує, чому забирають голос в тій справі такі люди, що часом тяжко їм підніматися, як в нас українців є куди кращі сили, а не лише такі, що хорують на величість, не належать до організацій, аж нараз читаєш їх допис (розуміється справлену і додано що треба в редакції), щоби оподаткувати усі українські запомогові організації, а саме У. Н. С. і У. Р. С., Провидіння і Народну Поміч, і дивує мене де вони довідалися, що такі організації існують бо знаю і таких дописувачів в тій справі, що більше з поляками співпрацюють як з українцями.

Аранжери ріжних збірок попередніх фондів вживають кого будь аби то їх знову віддати під їхню контролю. Коли вони хочуть будувати павільон то я їм порадив би найвиймутъ трохи грошей з тих попередніх фондів, що їх вже сконтролювали, а ті які нині висилають статті наперед тих, що мало на таких річах розуміються, а самі мовчат і виживають який то відгук знайдуть в цілому громадянстві.

Як що українці приступлять до будови свого павільону так ані цента в руки тих, що занималися попередніми збірками, що їх самі зужили а тим самим змарнували для української загальної справи. Ми мусимо пильно слідити на тих усіх агентів, і поборювати їх шкідливу роботу, що то лише би з нас дерли поспідну шкуру, щоби добре жилося, а хлоп'я робить бо він на то родився. Українці не повинні помагати тим провідникам, що кажуть, що вони заслужили собі на те і тільки вони мають право фонди збирати і самі контролювати, але де потому дів'ятає ті гроші нікому не казати. І фонд нам потрібний і то дуже пекучий се фонд Залізний Боєвий. Світ в заколоті й кожної хвилі може вибухнути війна і напевно знову полетить українська кров на рідних землях, а хто їм поможе їх біль ран улегти? Чи може наші провідники сподіються помочі від расистів з Німеччини? Чи може Мусоліні прiletити і буде гоїти наші рани? Ні! Нам не поможет ні німець, ні Макогін, ні макітра, чи інший пройдисвіт, що фонди збирає для своєї особистої наживи.

Ми мусимо тут в Америці збирати Залізний Фонд! Творити тим самим це забороло, українську силу. Учити українську молодь воєнного ремесла, а коли прийде слушний час, щоби ми вислали звідси хоч частину поміч в боротьбі за свою незалежність. Так як се зробили наші вороги поляки чи інші народи, які боролися за свободу.

Ми українці мусимо знати, що не взволимо України з під ярма окупантів реальною політикою, але мусимо стати усім ік оден в ряди зброею в руках, а коли так буде, то напевно здобудемо Вільну Незалежну Українську Державу. В приготованню до цієї акції, щоб такому зивові допомогти з еміграції, від-

дати провід людям, що не люблять України славами, але ширим українським серцем і здоровим розумом.

К. Ревак,

Передплатник С. К.

ГОЛОС З РІДНИХ СТОРІН

Дорога Моя Родино!

Може й Вам відомо про події, які були у Зелені Свята 1936. році на Залипю. Як рік річно обходимо на-мітку героїв Української Галицької Армії, котрі впали в бою за Волю України. Коли скінчилася Служба Божа, походом пішли на цвинтар віддати поклін героям, де у поході брали участь з кожного товариства члени установ і несли вінци на могили героїв, рівночасно у поході несли прапори жовто-сині, а за ними походом слідкував тайний поліціянт аж на цвинтар. Коли прийшли на гріб, відправилася панахода за героїв і рівночасно о. Поліщук Денис над тими могилами сказав патріотичну проповідь, де всіх слухачів зворушило серце. Ця проповідь дала зрозуміти слухачам, що Український народ живе в закутих кайданах, але прийде хвиля воскресшої нененьки України. Нехай народ тримається на дусі і нехай стремить до єдності, тоді побіда буде скоро.

В тій хвилі зачав постерунковий відбрати прапор, але не вдалося йому відібрати, бо той що тримав прапор передав другому і зачав утикати. Постерунковий вистрілив і ранив хлопця зі Залипя Наконечного та і зачав утикати аж на пасовиско Залипецьке. Та ми його догонили й добре вибили, де потім було досить клопоту, арештування і поліція била хлопців зі Залипя і з Потока.

Коли не було кінця з бійкою о. Поліщук зробив донесення до комісаря поліції і староства, що поліція бе. Тоді поліція перестала бити й зачалися протоколи списувати, на поліції за побиття.

Не хочу я про це вже писати, бо може вам і відомо як покінчилося, що С. Підгорода ві Залипя до нинішнього дня сидить в тюрмі а о. Теліщук дістав 10 місяців вязниці у Дрогобичі, до 26. листопада 1937 р. забрали нашого о. Теліщука з дому хорошого і хотіли його кувати у ланцуги.

Стверджую, що таких священиків є мало. Тому, я прошу скільки можливо звернутися до всіх наших емігрантів і свідомих Українців села Потока і зі Залипя, нехай поспішать з малими жертвами, а навіть з поблизу сіл. Жертви слати на руки адвоката Володимира Граба, Рогатин, а мене тільки повідоміть, що така жертва вислана.

Тому я апеляю до всіх свідомих Українців з жертвою, а жртва це піддержка і підбадьорення на дусі до побіди, нехай він відчує, що знаєть за него і в Америці, що він є у тюрмі.

Н. Н.

М. ТИБОР

СКЛЕП СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ

І всякої будженнини

Прилагоджую всякі закуски на балі і т. п. імпрези

228 AVENUE B

NEW YORK, N. Y.

За Українську Національну Політику

(Продовження з 1 сторінки) студіюючих. Це показує, що Український Технічно Господарський Інститут використовують в переважаючій більшості (55.7%) наша молода генерація, та генерація, яка позбавлена сьогодні можливості не те, що в рідній мові, але навіть в мові окупанта побирати практичні знання й набувати фахи, конечно потрібні для розвою господарського життя на українських землях. Щодо професії чи класової приналежності студіюючих в Інституті, то переважаючою групою є особи, що працюють у кооперації, на культ-освітньому полі, уядовці, учителі. Ця група складає 57% в цілому складі студіюючих в Інституті. Студіюча молодь та особи без сталого заняття (отже наша молодь, що не мала до сьогодні десь знайти собі праці), складають 22.9%. Хлібороби, ремісники й робітники складають 14%. Малий в порівненні від соток цієї групи пояснюються скрутним матеріальним станом їх, а через те її неможливості користатися з Інституту, хоч воно й виявляють велике зацікавлення Інститутом. Лише організація окремого фонду стипендійного, з якого б УТГІ могло б уділити незаможній верстві українського суспільства стипендії, могло б улегшити приступ до Інституту й цій верстві.

Брак місяця не дозволяє ширше ознайомити наше заокеанське українське суспільство, перебуваюче в Сполучених Державах Америки, з цією високого культурно-національного значіння школою. Ale й цей короткий нарис показує яку колosalну й корисну для Української Нації й піднесення української культури працю переводить Технічно-Господарський Інститут у Подебрадах.

Але ця установа при сприятливих можливостях могла б ще значно більше розвинути свою працю, ще значно більшому маштабі нести знання й культуру в наші маси. Та для цього потрібно щоб українське суспільство в повній мірі заопікувалося ними свою жертвеністю сприяло його розвитку.

До цього часу головним постачателем матеріальних засобів для Інституту була еміграція в Європі та в 1936. році українська еміграція в Канаді, що виявила під час пропандивно-збіркової подорожі по Канаді Голови Товариства Прихильників Української Господарської Академії проф. О. Бочковського велику жертвеність і дала можливість Інституту не тільки проіснувати, але й поповнити свою чинність:

Тепер черга за нами, українською еміграцією в Америці. В кінці квітня завітає до нас проф. О. Бочковський з тою самою метою — докладно поінформувати нас про чинність УТХІ, його плани на майбутнє та перевести збіркову акцію на посилення фондів для нашої гордості — нашої Національної Політехніки. Не дивлячись на поважне число студіюючих в Інституті, шкільні оплати покривають лише 50—60% видатків, — решту додає Товариство Прихиль-

ників Української Господарської Академії. Ця дефектність виявляється через те, що Інститут з огляду на сьогоднішні фінансові спроможності українського суспільства на західніх українських землях, які є головним контрагентом Інституту, не може визначати висоту шкільних плат, які б цілковито покривали відатки Інституту. Коли взяти на увагу, що державні високі школи в усіх державах користуються з дотацій на покриття своїх дефіцитів, то зрозуміло, що школа недержавної нації таї ще на еміграції, не в стані сама себе утримати, коли хоче в належній мірі виконати своє завдання — як могла більшу кількість з Української Нації охопити.

І ми, як свідомі українці, мусимо прийти цій школі на допомогу. Українська еміграція впродовж пяти років офірувала зо своїх злиднів на підтримку Інституту, сьогодні має права жадати від нас "відпочинку" на деякий час і перебрання на наші плечі заопікування цією школою. Вона кожним роком підпадає гіршим умовам життя й матеріальний стан гіршає... Канада свою повинність виконала й зараз, не дивлячись на неврожай, в міру можливостей все потроху підpirає Інститут.

Ми (за винятком невеличкої групи людей), щиро сказавши для цієї школи нічого не зробили. Отже зараз черга за нами й ми мусимо донести, що й ми свідомі українці, що й нам близька й дорога ця школа й що ми не гірше канадських українців, розуміємо вагу існування її й не в меншій, наколи не в більшій мірі, виявимо свою жертвеність і забезпечимо її дам'є існування на користь і гордість Української Нації.

Завітаймо численно вклади проф. О. Бочковського, масово приступимо в членство Товариства Прихильників Української Господарської Академії, членські вкладки річні якого не є для нас завеликі (від 3 дол. до 10 дол. річно), а під час збирок щедро відгукнемося на заклик цього Товариства.

Хочеться вірити, що наше громадянство, перебуваюче в Сполучених Державах Америки виявить себе на

Phone Shadyside 3868

WHITE HOUSE DAIRY A KAPLYSH, Prop.

Українська Молочарня
Молочарські Продукти достав-
ляємо по сторах і домах

1294 HOLMDEN AVENUE
CLEVELAND, OHIO

Phone Pa. 2-6363

MICHAEL J. ELIAS

MORTICIAN
New Undertaker

167 Third Street
Passaic, N. J.

належній висоті й не осоромить себе перед канадськими українцями та українською еміграцією в Європі.

А там побачимо, як воно складе існіти національної зрілості й свідомості....

I V A N B U N Y K O

Новий Український

Ундертейкер

заряджує погребами по ціні так низькій, як \$150. Обслуга

найкраща.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY

Dignified Funerals as low as \$150

Telephone Orchard 4-6055

ВЖЕ 30 ЛІТ!

праві, досвіду й обслуги після найновіших вимог часу є найкращим доказом.

Обслуга наша є готова й на дальній віддалі, а спеціально в Бронкс, Н. Й., де ми маємо новий модерній відділ обслуги.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

129 EAST 7th STREET

Bet. 1st Ave. & Ave. A

Tel ORchard 4-2568

Bronx Office:

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. 155th St.) Bronx, N. Y.

Tel. LUDlow 4-2568

ДОКАЗ!

Наша обслуга не є нова. Хоч вона під кожним оглядом модерна, то кожний бачить, що за нею є 30-літній досвід; 30 літ науки, як обслуговувати найкраще.

Це річ такої великої ваги, що ми не можемо собі уявити, як хтось може не звернути на це уваги.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris Street

Jersey City, N. J.

Tel. BErgen 4-5989

34 East 25th Street

Bayonne, N. J.

Tel. BAyonne 3-0540

WALTER KOSTER REALTY CO.

REALTORS

Members of Local, State and National Boards

2325 HUDSON BOULEVARD

JERSEY CITY, N. J.

ОДНО З НАЙБІЛЬШИХ УКРАЇНСЬКИХ БЮР У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ПРОДАЄМО і КУПУЄМО ріжного роду доми; ЗАРЯДЖУЄМО
домами й винаймаємо помешкання; ВИПОЗИЧАЄМО ГРОШІ на реальності; АСЕКУРУЮ дому, меблі й інше від огню; Висилаемо інші ріжного роду поліси асекураційні в найсильніших компаніях.

ВОЛОДИМИР КОСТЕЦЬКИЙ,
Предсідник.

LUCKY OPEN KITCHEN

33 - 3rd AVENUE

NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА МОДЕРНА КАФІТЕРІЯ

Все свіжі страви. Отворено цілий день і цілу ніч

Не забудьте повернути до нас. Прийдете один раз, а будете все з охотою відвідувати.

GELETY BROS., Props.

ШИФКАРТИ

На найдійші та найскогні кораблі на всі прогульки й то до всіх країв. Виготовляємо всі документи, потрібні до подорожі — пашохи, вази, пе, міти, афіdeviti, петиції, і тому наші пасажири не мають клопотів.

Доляри посилаємо до всіх країв поспішно й телеграфічно і виплачуємо на останній пошті під повною гарантією. Помагаємо легалізуватися відповідно до нових законів.

Полагоджуємо старокраєві справи відповідно до теперішніх обсягувачів законів у краю. Контракти, повноважності, акти даровини, довжні скрипти й усі інші документи.

Продаемо ДОМИ та ріжні бізнеси по дуже приступних цінах. Голоситься в усіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну обслугу.

S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th STREET
NEW YORK, N. Y.

(між 1-шою і Енні)